

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ОКУКТУК АРКЫЛУУ МАМЛЕКЕТТИК БАШКАРУУ ОРГАНЫ
ЖЕРГИЛИКТҮҮ ӨЗ АЛДЫНЧА БАШКАРУУ ЖАНА УЮШКАЛАР АРАСЫНДАГЫ МАМЛЕКЕТТИК АССОЦИАЦИЯЛАР АГЕНТТІГІ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ АГЕНТСТВО ПО ДЕЛАМ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ И МЕЖПЕТОВЫМ ОТНОШЕНИЯМ ПРИ ПРАВИТЕЛЬСТВЕ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
ЖЕРГИЛИКТҮҮ ӨЗ АЛДЫНЧА
БАШКАРУУЛАРЫНЫ СОЮЗУ
СОЮЗ МЕСТНЫХ
САМОУПРАВЛЕНИЙ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ӨНҮКҮТҮҮ СЯСАТ ИНСТИТУТУ
ИНСТИТУТ ПОЛИТИКИ РАЗВИТИЯ
DEVELOPMENT POLICY INSTITUTE

ЖӨБ органдарынын КР Жогорку Кеңеши менен өз ара аракеттенүү механизмдери

Өбөлгөлөр

- “Жергиликтүү өз алдынча башкаруу жөнүндө” КР Мыйзамынын 9-беренесине ылайык, жергиликтүү жамааттардын кызыкчылыктарына тикелей тиешелүү маселелер боюнча чечимдерди даярдоодо жана кабыл алууда мамлекеттик бийлик органдары, **мыйзамда белгиленген тартипте** жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана алардын ассоциациялары жана жергиликтүү жамааттардын бирлештиктери менен консультацияларды жана талкууларды өткөрөт. **Бирок тартип белгиленген эмес!**
- Ченемдик укуктук актылар биринин артынан бири болуп өтө көп санда кабыл алынууда. Бирок жеринде түзүлгөн кырдаал, ошондой эле алардын жамаатка тийгизген таасири терең изилденген жок. ЖӨБ органдарынын өкүлдөрүнүн пикирлери эске алынбайт, ЧУА долбоорлору топ-топ болуп киргизилбейт. Мунун натыйжасында кабыл алынган айрым ченемдик укуктук актылар чыныгы турмуш менен айкалышпай, иштебейт.

1-механизм

- “Ченемдик укуктук актылар жөнүндө” мыйзам аркылуу мамлекеттик башкаруунун бардык деңгээлдеринде кабыл алынган чечимдерди макулдашуу процессинин формага салынган жол-жоболорун киргизүү:
 - жергиликтүү жамааттардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызыкчылыктарына байланышкан маселелер боюнча ченемдик укуктук актыларды даярдоодо жана кабыл алууда ченем чыгаруучу органдар (кызмат адамдары) ЖӨБ органдарынын ассоциациялары жана союздары менен милдеттүү тартипте макулдашышы керек деген норманы ЧУА жөнүндө мыйзамга киргизүү.
- **макулдашуу** деген эмне болгонун чечмелеп, бул түшүнүккө аныктама берүү зарыл. Бул аныктамада тараптардын макулдашуусуна катышкандардын укуктары жана жоопкерчилиги камтылып, макулдашуу процессинде механизм, иш-аракеттердин ырааттуулугу сүрөттөлүп, макулдашууга жетишилбей калган учурда даттануу механизми белгиленип, анын кесепеттери сүрөттөлүүгө тийиш.

2-механизм

- **Жогорку Кеңештин иш регламентине** тиешелүү өзгөртүүлөрдү киргизүү.
 - же жергиликтүү жамааттарга тиешелүү маселелер боюнча комитеттердин жана палаталардын жыйындарына ЖӨБ органдарынын ассоциацияларынын милдеттүү түрдө катышуусуна жана алардын пикирлерин протоколдорго киргизүүгө байланыштуу,
 - же болбосо жергиликтүү жамааттардын кызыкчылыктарына карата ЧУА долбоорлоруна милдеттүү экспертиза киргизүүгө байланыштуу

3-механизм

- Бюджет аралык мамилелер боюнча ЖК Бюджет жана финансы боюнча комитетинин макулдашуу жыйынынын **өзгөчө протоколу**.
Максаттары:
 - Бул протокол мамлекеттик бийлик органдары бюджет долбоорун түзүү процессинде жөнгө сала албаган, **бюджет аралык мамилелерге байланыштуу талаштуу маселелер боюнча тең салмактуу чечимди** Жогорку Кеңешке сунушташы керек.
 - протокол бюджет аралык маселелер боюнча **өкмөттүн жана ЖӨБ органдарынын позициясындагы айырманы чагылдырышы керек.**

4-механизм

- КР Жогорку Кеңешинин жана Өкмөтүнүн тигил же бул чечимдери жергиликтүү жамааттардын өнүгүүсүнө, ошондой эле жергиликтүү кеңештердин иш сапатына тийгизген таасирине байланышкан маселелер боюнча **ЖӨБ органдарынын ассоциацияларынын Жогорку Кеңештин алдында милдеттүү түрдө жылдык доклад тапшыруусун киргизүү**. Максаты:
 - КР ЖК кабыл алган чечимдердин сапаты жогорулайт;
 - КР ЖК менен жергиликтүү жамааттар ортосунда түз байланыш түзүлөт; мында мамлекеттик аткаруу бийлигинин цензурасы аркылуу өткөн маалыматтын бурмалануусу болбойт;
 - чечим кабыл алуу процессинде жергиликтүү жамааттардын кызыкчылыктары чындап эске алынат;
 - аярлуу топтордун муктаждыктары системалуу түрдө айтылып турат;
 - КР ЖКнын контролдук функциясы жаңыча, сапаттуу түрүндө көрүнөт – объективдүү көрсөткүчтөр боюнча мыйзамдар тийгизген таасирге баа берилет; КР ЖКнын жергиликтүү жамааттар алдындагы отчеттуулугу күчөйт.

Башкарууга тийгизген таасири:

- КР Жогорку Кеңешине ишеним жогорулайт;
- социалдык-экономикалык өнүгүүнүн туруктуулугу жана коомдук социалдык стабилдүүлүгү жогорулайт;
- элдин биримдиги бекемдейт;
- аймактарда социалдык жана экономикалык тең салмактуу өнүгүү байкалат;
- улуттук жана жергиликтүү деңгээлдерде парламенттик демократия бекемделет;